

Sammenligning mellem det ene Statsregnskab og det foregaaende, synes mig egentlig saa fantastisk, saa lidet svarende til det virkelige Forhold, der let kan komme, at i hvert Fald jeg ikke vil bruge alene denne Afsætning af Midler paa Reservefonden som Forsvar for, at der nu efter dette Lovforslag skulde afsættes 5 Mill. Kr. Statsobligationer i hvert af de følgende Finansaar. Jeg vilde til Forsvar for dette, som ikke helt ligger for i Dag, anføre, at vi staar overfor saadanne Udgifter til indtægtgivende Aktiver, at der er god Grund til at afholde for en stor Del disse Udgifter ved Salg af Statsobligationer. Hvis det havde været muligt — men ekstraordinære Forhold gør det ikke muligt — at forelægge en samlet Finansplan i dette Øjeblik for den høje Rigsdag om, hvorledes i de paafølgende — skal vi sige — 10 Aar Statens Udgiftsbudget skulde lægges overfor de indtægtgivende Aktiver — jeg tænker paa Statsbaner, Havne og alt, hvad derhen hører —, vilde man sikkert have givet Regeringen Ret i, at der var god Grund til at opføre 5 Mill. Kr. Statsobligationers Salg som Indtægtskilde i de paafølgende Finansaar. Man vilde uden mindste Tvivl være kommet til det Resultat, at skulde der lægges en forsvarlig Plan, vilde man ikke kunne nøjes med et mindre Beløb. Og det er foranlediget af denne Plan, som jeg ikke mener det rigtigt nu at fremsætte, fordi vi lever i en Tilstand, hvor man intet aner om Morgen- dagen, at dette Beløb er opført paa § 26 af Finanslovsforslaget, ikke paa Grund af dette ekstraordinære Tilskud. Men jeg forstaar det ærede Medlem saaledes — og jeg har heller ikke hørt egentlige Indvendinger derimod under Finanslovsforslagets Behandling —, at han ikke gør Indvending imod, at der opføres disse 5 Mill. Kr. Statsobligationers Salg.

Jeg vil kun føje dette til hans Fremstilling, at der i Virkeligheden bliver et Afdrag paa Statsgælden af et omtrent lignende Beløb. Men dermed vil jeg saa gaa over til selve Statslaanelovforslaget, i hvilket disse 10 Millioner er indbefattede. Om Nødvendigheden af nu at gøre et Laan synes det mig ikke, at der kan være Tvivl, og direkte Indvendinger er der heller ikke rejst derimod. Der er rejst Indvendinger mod Laanets Størrelse, og det skal jeg komme tilbage til, men mod selve dette, at man nu rejser et Laan, rejses ikke nogen egentlig Indvending, og jeg kan heller ikke se, hvorledes det skulde være muligt at gøre det, thi eet

er dog sikkert, at vi i Øjeblikket staar overfor meget store Udgifter, afholdte allerede til Dels, Udgifter, som vil blive meget betydelige i Fremtiden, uden at det er mig eller noget andet Menneske muligt at sige, hvor store de vil blive. Men jeg tror ikke at regne særdeles fejl i at sige, at dette Finansaar vil gaa ud med et Underskud af mellem 40 og 50 Mill. Kroner. Jeg vil nærmest sige 45 Mill. Kr. Men jeg vil ikke være bundet til dette Tal, for jeg ved det ikke med nogen Sikkerhed, men det er efter det Overslag, jeg i Øjeblikket vil gøre. Jeg synes da, det ikke er urimeligt, at man søger at ordne sig saaledes, at man med nogen Tryghed kan se disse Udgifters Afholdelse i Møde.

Det er blevet anført her og sidst af det ærede Medlem, der nu talte (Schovelin), at den radikale Regering før havde været i den Tilstand, at den skulde afholde Udgifter ved Laan. Ja, det var i Aaret 1909 —10. Da forefandt den radikale Regering, i hvilken jeg havde den Ære at være Finansminister, da den kom til Roret, Statskassen tom, og det var ikke dens Skyld, at Statskassen var tom, og det er sandelig heller ikke den radikale Regerings Skyld, at der i Øjeblikket kræves saa ekstraordinære Udgifter. Man glemmer dog vist lidt, at Aarsagen ligger udenfor Regeringen og ogsaa udenfor Rigsdagen og Partierne. Aarsagen er saa stærk, at jeg noget undrer mig over, at man synes at glemme den og her taler, som om vi havde Fredstilstand i Europa og vi var under rolige Tilstande i Danmark. Men den Gang var det nødvendigt, da Kassen var tom, at skaffe Laan, og den Regering, som jeg havde den Ære at sidde i, og som maatte skaffe, hvad der behøvedes, maatte da begynde at udstede Veksler, Statsveksler, omtrent paa samme Vis, som der nu er Tale om Statsbeviser, kun at Statsvekslerne afsattes i Udlandet, Forskellen er jo ikke stor. Kun nødvendig, maa jeg sige, gik Regeringen til den Foranstaltning, men der var ingen Mulighed for at optage det faste Laan; og hvorledes gik det saa? Det ærede Medlem fra Æbeltoft, som derefter blev Finansminister, ved det bedst. Aar efter Aar gik, hvor det ikke var muligt at skaffe de faste Laan, men hvor man nødtes til uafsladelig at udstede disse Veksler og faa dem fornyet.

Overfor den Situation, som nu paa en vis Maade atter ligger for, idet der nu er givet Ret til Udstedelse af Statsbeviser, og overfor det Forhold, at forskellige Talere